

Klucz nauczyciela · Sprawdzian: Równania

klasa 7 · grupa A · dla nauczyciela · 30 pkt + 2 pkt dodatkowe · 45 minut

Zadanie 1 Zapisz zdanie w postaci równania.

/ 2 pkt

- a) liczba 7 razy większa od x jest równa 91: $7x = 91$
b) liczba x zmniejszona o 40% daje 27: $0,6x = 27$

Odpowiedź: a) $7x = 91$; b) $0,6x = 27$

Rozwiązanie: a) „7 razy większa” — mnożymy: $7x = 91$.

b) $x - 0,4x = 0,6x$.

Punktacja:

1. **1 pkt** — a) $7x = 91$ (lub równanie równoważne)
2. **1 pkt** — b) $0,6x = 27$ (lub równanie równoważne)

Zadanie 2 Otocz liczbę, która spełnia równanie.

/ 2 pkt

- a) $3x + 4 = -5$ liczby: -3 ; 3; -1
b) $8 = 2(x + 1)$ liczby: 4; 3 ; -5

Odpowiedź: a) -3 ; b) 3

Rozwiązanie: a) Podstawiamy $x = -3$: obie strony są równe; pozostałe liczby nie spełniają równania.

b) Podstawiamy $x = 3$: obie strony są równe; pozostałe liczby nie spełniają równania.

Punktacja:

1. **1 pkt** — a) -3
2. **1 pkt** — b) 3

Zadanie 3 Napisz, czy równanie jest sprzeczne, czy tożsamościowe.

/ 2 pkt

- a) $4x - 2 = 2(2x - 1)$ tożsamościowe
b) $x + 7 = x - 7$ sprzeczne

Odpowiedź: a) tożsamościowe; b) sprzeczne

Rozwiązanie: a) po wymnożeniu prawa strona to $4x - 2$ — obie strony są równe dla każdego x — tożsamościowe.

b) po odjęciu x zostaje $7 = -7$ — sprzeczne.

Punktacja:

1. **1 pkt** — a) tożsamościowe
2. **1 pkt** — b) sprzeczne

Zadanie 4 Wpisz w okienko taką liczbę, żeby liczba 3 spełniała równanie.

/ 2 pkt

a) $2x + \boxed{5} = 11$

b) $\boxed{10} - 4x = -2$

Odpowiedź: a) 5; b) 10

Rozwiązanie: Podstawiamy $x = 3$ i obliczamy brakującą liczbę.

a) $2 \cdot 3 + \square = 11$, więc $\square = 5$.

b) $\square - 12 = -2$, więc $\square = 10$.

Punktacja:

1. **1 pkt** — a) 5

2. **1 pkt** — b) 10

Zadanie 5 Rozwiąż równania.

/ 2 pkt

a) $x - 12 = -5$ $x = \underline{7}$

b) $-3x + 8 = -10$ $x = \underline{6}$

Odpowiedź: a) $x = 7$; b) $x = 6$

Rozwiązanie: a) $x = -5 + 12$, $x = 7$.

b) $-3x = -18$, $x = 6$.

Punktacja:

1. **1 pkt** — a) $x = 7$

2. **1 pkt** — b) $x = 6$

Zadanie 6 Rozwiąż równania.

/ 2 pkt

a) $9x - 4 = 5x + 16$ $x = \underline{5}$

b) $2 - 3x = x + 18$ $x = \underline{-4}$

Odpowiedź: a) $x = 5$; b) $x = -4$

Rozwiązanie: a) $4x = 20$, $x = 5$.

b) $-4x = 16$, $x = -4$.

Punktacja:

1. **1 pkt** — a) $x = 5$

2. **1 pkt** — b) $x = -4$

Zadanie 7 Rozwiąż równania.

/ 2 pkt

a) $4(x - 3) = 2x + 6$ $x = \underline{9}$

b) $5 - (2x - 3) = 3x - 7$ $x = \underline{3}$

Odpowiedź: a) $x = 9$; b) $x = 3$

Rozwiązanie: a) $4x - 12 = 2x + 6$, $2x = 18$, $x = 9$.

b) $8 - 2x = 3x - 7$, $15 = 5x$, $x = 3$.

Punktacja:

1. **1 pkt** — a) $x = 9$

2. **1 pkt** — b) $x = 3$

Zadanie 8 Obwód trójkąta o bokach $x + 5$, $2x - 3$ i $3x + 1$ wynosi 51. Oblicz x i długości boków. / 2 pkt

Odp. $x = 8$; boki: 13, 13, 25

Odpowiedź: $x = 8$; boki: 13, 13, 25

Rozwiązanie: $x + 5 + 2x - 3 + 3x + 1 = 51$, $6x + 3 = 51$, $6x = 48$, $x = 8$. Boki: $x + 5 = 13$, $2x - 3 = 13$, $3x + 1 = 25$.

Punktacja:

1. **1 pkt** — równanie $x + 5 + 2x - 3 + 3x + 1 = 51$ i $x = 8$
2. **1 pkt** — długości boków

Zadanie 9 Rozwiąż zadanie za pomocą równania. Na wycieczkę pojechało 20 osób: dorośli i dzieci. Bilet dla dorosłego kosztował 24 zł, a dla dziecka 15 zł. Za wszystkie bilety zapłacono 363 zł. Ilu było dorosłych, a ilu dzieci? / 2 pkt

Odp. dorosłych 7, dzieci 13

Odpowiedź: dorosłych 7, dzieci 13

Rozwiązanie: Dorosłych d , dzieci $20 - d$: $24d + 15(20 - d) = 363$, $9d + 300 = 363$, $d = 7$; dzieci 13.

Punktacja:

1. **1 pkt** — równanie $24d + 15(20 - d) = 363$
2. **1 pkt** — odpowiedź: 7 dorosłych i 13 dzieci

Zadanie 10 Zapisz wyrażenie z literą x . / 3 pkt

- 12% liczby x : $0,12x$
- liczba x zwiększona o 12%: $1,12x$
- liczba x zmniejszona o 12%: $0,88x$

Odpowiedź: a) $0,12x$; b) $1,12x$; c) $0,88x$

Rozwiązanie: a) $12\% = 0,12$, więc $0,12x$.

b) $100\% + 12\% = 112\%$, więc $1,12x$ (albo $x + 0,12x$).

c) $100\% - 12\% = 88\%$, więc $0,88x$ (albo $x - 0,12x$).

Punktacja:

1. **1 pkt** — a) $0,12x$
2. **1 pkt** — b) $1,12x$ (lub $x + 0,12x$)
3. **1 pkt** — c) $0,88x$ (lub $x - 0,12x$)

Zadanie 11 Rozwiąż zadanie za pomocą równania. Ramię trójkąta równoramiennego jest o 20% dłuższe od podstawy. Obwód trójkąta wynosi 51 cm. Oblicz długości boków tego trójkąta. / 3 pkt

Odp. podstawa 15 cm, ramiona po 18 cm

Odpowiedź: podstawa 15 cm, ramiona po 18 cm

Rozwiązanie: Podstawa p , ramię $1,2p$: $p + 2 \cdot 1,2p = 51$, $p = 15$ cm; ramię $1,2 \cdot 15 = 18$ cm.

Punktacja:

1. **1 pkt** — oznaczenia: podstawa p , ramię $1,2p$
2. **1 pkt** — równanie $p + 2,4p = 51$
3. **1 pkt** — odpowiedź: 15 cm, 18 cm, 18 cm

Zadanie 12 Wyznacz x .

/ 2 pkt

a) $x + 9t = w \rightarrow x = \underline{w - 9t}$

b) $5bx = 2c \rightarrow x = \underline{\frac{2c}{5b}}$

Odpowiedź: a) $x = w - 9t$; b) $x = \frac{2c}{5b}$

Rozwiązanie: a) odejmujemy $9t$: $x = w - 9t$.

b) dzielimy przez $5b$: $x = \frac{2c}{5b}$.

Punktacja:

1. **1 pkt** — a) $x = w - 9t$ (lub postać równoważna)

2. **1 pkt** — b) $x = \frac{2c}{5b}$ (lub postać równoważna)

Zadanie 13 Wyznacz wskazaną literę.

/ 2 pkt

a) $P = \frac{a \cdot h}{2} \rightarrow a = \underline{\frac{2P}{h}}$

b) $L = 4a \rightarrow a = \underline{\frac{L}{4}}$

Odpowiedź: a) $a = \frac{2P}{h}$; b) $a = \frac{L}{4}$

Rozwiązanie: a) $2P = ah$, więc $a = \frac{2P}{h}$.

b) dzielimy przez 4: $a = \frac{L}{4}$.

Punktacja:

1. **1 pkt** — a) $a = \frac{2P}{h}$ (lub postać równoważna)

2. **1 pkt** — b) $a = \frac{L}{4}$ (lub postać równoważna)

Zadanie 14 Samochód jechał ze stałą prędkością 60 km/h i przejechał 195 km. Ile godzin jechał?

/ 2 pkt

Odp. $t = \underline{3,25 \text{ h}}$

Odpowiedź: $t = 3,25 \text{ h}$

Rozwiązanie: $t = \frac{s}{v} = \frac{195}{60} = 3,25 \text{ h}$ (3 h 15 min).

Punktacja:

1. **1 pkt** — przekształcenie wzoru: $t = \frac{s}{v}$

2. **1 pkt** — wynik 3,25 h

★ **Zadanie 15** Zadanie dodatkowe (+2 pkt). Rozwiąż równanie $\frac{x+3}{2} = \frac{2x-1}{3}$.

+2 pkt

Odp. $x = \underline{11}$

Odpowiedź: $x = 11$

Rozwiązanie: Mnożymy obie strony przez 6: $3(x+3) = 2(2x-1)$, $3x+9 = 4x-2$, $x = 11$.

Punktacja:

1. **1 pkt** — pozbycie się ułamków (mnożenie przez 6)

2. **1 pkt** — $x = 11$

Zasady przyznawania punktów

- Zadania otwarte i z lukami: punkty według kryteriów podanych przy zadaniu. Każdy poprawny sposób rozwiązania jest akceptowany, także inny niż w kluczu.
- Przy poprawnej metodzie i błędzie rachunkowym uczeń traci tylko punkt za wynik końcowy; sam wynik bez wymaganego zapisu obliczeń daje najwyżej punkt za odpowiedź, jeśli kryteria tak stanowią.
- Zadanie dodatkowe (+2 pkt) nie wlicza się do sumy 30 pkt; może podnieść ocenę zgodnie z zasadami szkoły.
- Zadania 9 i 11: rozwiązanie bez równania (metodą prób) z poprawnym wynikiem i sprawdzeniem — punkt za odpowiedź, bez punktu za równanie.
- Akceptujemy każdy zapis równoważny (np. $x : 4 = 17$; $\frac{2c}{5b}$ albo $2c : (5b)$).
- Zadanie 15 jest dodatkowe (+2 pkt) i nie wlicza się do 30 pkt.

Proponowana skala ocen (30 pkt)

30–27 pkt: bardzo dobry · 26–23 pkt: dobry · 22–17 pkt: dostateczny · 16–12 pkt: dopuszczający · 11–0 pkt: niedostateczny

Progi orientacyjne: ok. 90% / 75% / 55% / 40%. Dostosuj je do wewnętrznych zasad oceniania.